

ČITATELJI! Prosimo, pogledjte na številke...
Vaša...
splošno...
je list...
imeti na...
Library of Congress

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

No. 246. — 246.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 16, 1942 — SREDA, 16. DECEMBRA, 1942

KA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivate...
2C 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvršilci sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME I. — LETNIK I.

RUSI ODPRLI NOVOFRONTO

VČERAJ SO RUSI V DARILI NA SOVRAŽNIK A NA NOVEM KRAJU MED STALINGRADO M IN RŽEVOM TER S TEM ODPRLI NOVO FRONTO. — JUŽNO OD VORONEŽA SO ŽE ZAVZELI VEČ STRATEŠKO VAŽNIH KRAJEV. — VORONEŽ SE NAHAJA KAKIH 300 MILJ SEVEROZAPADNO OD STALINGRADA, KJER SO RUSI POLETI VSTAVILI NEMŠ KO PRODIRANJE

Rusko vojno poročilo pravi, da je rdeča armada "preskušala nemške utrdbe."

Nepotrjena osiška poročila pravijo, da je bil ta novi ruski vdor podoben onemu, ki se je 22. novembra pričel pri Stalingradu ter okoli Rževa in Velikih Lukov pred 17 dnevi. Ako je temu res tako ali ne, ta ruski vdor kaže, da morejo Rusi vsak čas na različnih krajih vdariti z veliko silo, kateri Nemci niso kos.

Močna nemška armada se še vedno nahaja v predelu med Donom in Volgo in se ne more izvleči iz zagate. Poslužujejo se močnih tankovih napadov in dovažajo ojačenja s transportnimi aeroplani, da bi prebili močni ruski obroči, toda Rusi vse te napade odbijejo in transportne aeroplane večinoma uničijo. Včerašnje rusko poročilo naznana, da je bilo zopet razbitih 33 nemških transportnih aeroplanov in v osmih dneh je bilo uničenih 258 transportnih aeroplanov.

V Stalingradu in severozapadno od njega so Rusi nekoliko napredovali.

Okoli Rževa in Velikih Lukov Nemci silovito napadajo. In Reuterjevo poročilo pravi, da se bijejo boji v notranjosti take nemške črte, katere je nedavno umrli graditelji nemških črt Todt rekel: "Razpredelba na širokost mora biti taka, da se sovražnik, ako prebije eno

PRESENEČENJE ZA NACIJE

Moskva. — Ob priliki 25-letnice ruske revolucije so nudili guerilci pri Smolensku nemškimi zaslednim četam nepričakovano presenečenje, ko so se naenkrat pojavile vsepovsod rdeče zastave. Vibrle so vrh spomenikov, na strehah, ob vaških vodnjakih, na postajah in raz telefonskih drogov. Nemški vojaki so se bali dotakniti teh zastav, kajti spominjali so se, da so bile lansko leto zastave vaba k razstrelbi skrbno prikritih min, katere so raznesle markaterske nacije, ki je hotel v svoji divji nacijski gorečnosti takoj izpuliti ali odstraniti rdečo zastavo Sovjetov.

Mladi partizani so delali cele tedne, da so pripravili nacijem to lepo presenečenje in dekleta so na skrivaj šivala zastave, včasih skoroda pred nosom nacijev, ki pa niso kljub temu opazili nič sumljivega. Barvila za zastave so si mladi ljudje dobili kakor so pač mogli — v nekaterih slučajih je v to služila rdeča tinta iz urada nemškega poveljnika.

Poleg zastav je bilo morda še večje presenečenje to, da se je razneslo in razdalo na tisoče kopij Stalinovega govora — te kopije so bile narejene po partizanih, ki so se naučili govora na pamet, ko je bil oddajen po radiju, ter so ga potem razširili. Stenografirali pa so Stalinov govor v varnejšem kraju ki so si ga mogli omisliti in sicer na domu ruskega uradnika, ki je bil zaposlen pri nemškem poveljniku.

Neki partizanski oddelek je dobil celo nekaj izvodov "Pravde", ki je bila spuščena na tla po ruskih letaleh. List je nato krožil po vaseh v okrožju Vitebsk in prehajal iz roke v roko.

Razkol med guerilci v Jugoslaviji

New York. — Kakor se je glasilo poročilo INS., ki je bilo te dni priobčeno v nekaterih listih v New Yorku, obstojati sedaj v Jugoslaviji dve nasprotni si guerilski skupini, ki se obe borita proti osiščim, medtem, ko politične razlike med tema grupama pretresajo zamejno jugoslovansko vlado oziroma njene predstavnike v Londonu in v Ameriki.

Guerilsko "desno krilo", pod poveljstvom Draže Mihajloviča in "levo krilo", poznano pod imenom Partizani, sta si edini v eni sami stvari in sicer v sovražstvu do osiščnikov.

Neka odgovorna oziroma policijska osebnost v New Yorku je izjavila, da proti zamejnemu kabinetu Jugoslavije v Londonu spriču razkola med guerilci huda kriza.

General Mihajlovič je po mnenju obeh skupin konservativnej, toda v nobenem taboru se ne dvomi o njegovi lojalnosti do zaveznikov, kljub nedavnim obdolžitvam, da je pričel voditi politiko sodelovanja z osiščim.

"Mihajlovič ni demokrat," je dejal neki partizan, "toda izdajalec prav gotovo ni!"

Ta zagovor Mihajloviča je bil podprt tudi po izjavi predstavnika jugoslovanske vlade v Londonu, ki je dejal, da so "komunistični" elementi, kateri bi radi ugonobili Mihajloviča, poiskovali očrnuti njegovo ime in njegovo delovanje.

Po drugi strani pa je zagovornik partizanov dejal, da je obžalovanja vredno, ker se je njihovo gibanje krstilo za komunistično, četudi je res, da se je nekaj mesecev nazaj označevalo kot partizane ruske guerile. — K partizanom, trdijo njihovi pripadniki, spadajo člani vseh mogočih političnih strank ali frakcij v Jugoslaviji, tudi komunisti.

M. Nincich, zunanji minister v zamejstvu, je na čelu Mihajlovičeve konzervativne skupine v kabinetu, a dr. Ivan Subasich, bivši ban Hrvatske in sedaj bivajoč v Ameriki, načeljuje liberalni ali opozicijski skupini.

Ban Subasich je pred nedol-

shington neki jugoslovanski polkovnik, ki je prišel iz Srednjega Vzhoda, ter je z letalom ponesel razne vojaške potrebščine guerilecem v Jugoslaviji. Pri tem je letel čez svoj rodni kraj in je rekel, da je z lahko razločil znane mu ulice, ker mesto ni bilo zatemnjeno. Potrebščine, ki jih je spustil so bile za Mihajlovičovo vojsko. Dejal je, da med skupinami, ki se bore v Jugoslaviji proti naci-fašistom, ni nobenih konfliktov. Mihajlovič se bori na pozicijah v smislu zavezniškega tehničnega vojnega načrta in ima sto tisoč mož pod orožjem, lahko pa po potrebi dobi nadaljnjih 200 tisoč vojakov.

Jugoslovanski minister Fotič o Mihajloviču

Jugoslovanski poslanik Konstantin Fotič je v svojem pismu na magazin March of Time postavil na laž zatrdilo Ante Paveliča, bivšega jugoslovanskega diplomata, da general Mihajlovič ne vodi več četnikov Fotič je rekel, da Pavelič v svojem poročilu po radio 10. decembra ni zastopal nazorov in informacij, ki jih ima jugoslovanska vlada. Vendar pa glede četniškega voditelja ni podal nikakega pojasnila.

Kot pravi Fotič, je bil Pavelič nekoč tajnik jugoslovanskega poslanstva v Švici in je svoje diplomatsko mesto brez vladnega dovoljenja zapustil ob času napada na Jugoslavijo in jugoslovanska vlada ga je v maju 1941 odslovila.

Standley se bo vrnil v Rusijo

Admiral William H. Standley, ameriški poslanik v Rusiji, ki je bil zdaj nekaj časa doma v Ameriki, se bo zopet vrnil na svoje mesto v Moskvo. Meni se, da bo odpotoval enkrat tekom drugega tedna. V zvezi z njegovim odhodom, sta imela s predsednikom Rooseveltom zasebne konference.

BOMBNIKI TEPEJO ROMMELOVO ARMADO

Rommelova poražena armada (Afrika Korps) beži pred osmo angleško armado mimo slanih močvirij ob Sirte zalivu proti zapadu, na njenem begu pa jih neprestano bombardirajo in obstreljujejo zavezniški aeroplani.

Bojna črta okoli El Agheile je bila močno utrjena, toda

Kitajski vladni uradniki pravijo, naj bi se priredilo masno bombardiranje Japonske

Kitajski minister za finančne zadeve, dr. H. H. Kung, je vprašal Zdr. države, naj bi poslale Kitajski še več bombnikov in letal, da bi se tako moglo vprizoriti masne bombe napade na japonska industrijska središča. Minister je rekel, da je bombardiranje važnih in zelo centraliziranih japonskih središč za enkrat važnejše, kakor pa zavzetje Burme.

Kung se je pohvalno izrazil o ameriškem bombardiranju Hong Konga, Cantona in drugih važnih baz v Indokini. Dejal je:

"Dobro nam te, da moremo udariti nazaj in vrniti milo za drago vsaj sedaj po petih letih razdejanja, ki so nam ga prizadevali Japonci z bombardiranjem."

Kung je izjavil tudi, da Kitajska želi imeti boljše odnose z Ameriko po tej vojni, ter da bi bilo potrebno sestaviti "Pacifiški čarter", kateri bi razčistil politično situacijo na Pacifiku in oslabil japonsko propagando.

MESTO V AFRIKI V ANGLEŠKIH ROKAH

Pogled na Bengazi v italijanski Libiji, ki ga je zavzela angleška osma armada

Ladje in Bondi

V ameriških ladjedelnih delavcih je v delu ste in ste ladji, ki bodo v kratkem dograjene. Mnoge so že bile spuščene in jih sedaj pripravljajo in izdelujejo, da bodo nastopile pod tež morja. Ogradnja drugih so že tudi postavljena in izgleda, kot da bi bila pri tem Herkulova roka, ki staga in sestavlja ogromne kosce jekla pred našimi očmi v mogočne ladje, ki bodo vzele pomoč in tolažbo vsem svobodno ljubečim narodom.

Skrbeti moramo, da bodo imele naše armade in armade naših zaveznikov dovolj zalog in smo mi jih moramo zaloziti s vsemi potrebnimi in s svojimi naravnimi viri.

Vojni bond, ki ga boš kupili ta mesec, bo pomagal graditi ladje in še več ladji... ladje, ki bodo premostile globino, ki je največja zapreka do hitrega konca osvobodilne vojne.

Pomagati moramo tudi stradanju očim in tlačenim narodom. Ta most ladji, na katerih so junaki in utrjeni mornarji in ki so bile zgrajene z sredstvi, ki ste jih prispeli za vojne bonde, bo premagal vse ovire in bo pomagal prinesiti svobodo celemu svetu.

O HRVAŠKIH POMORSČAKIH

London, 6. dec. (Radio prejemna služba.) — Mirko Rajković, jugoslovanski časnikar, je na londonski radio oddaji govoril naslednje:

Hlapci fašistov Pavelić in njegovi tovariši so ponovno pozvali svobodno hrvaške mornarje, naj odplujejo s svojimi ladjami v nevtralne ali prijateljske luke. Podli in pokvarjeni ustaši imajo v mislih "prijateljska" italijanska in nemška pristanišča, ter ona, ki so le Nemčiji naklonjena.

Da te pozive ravno zdaj tako marljivo ponavljajo, nas ne preseneča. To je le posledica strašno neprijetnega položaja, v katerega je zablodil papirni admiral Goebels, ki je s svojimi govori že večkrat potopil vso zavezniško vojno in tovarno mornarico ter vrhu tega še proglasil, da s ozavežniki za izkrcavanje večjega obsega preslabotni. Ne bomo se čudili takim izjavam, ako pomislimo na ogromno število potopljenih ladij, o katerih poroča nemška propaganda kadar poroča o svojih podmornicah. Slične govorice so širili pravno v času, ko so zavezniški pripravljali orjaški konvoj od 850 ladij, ki so na tako sijajen način izvedle izkrcanje v Severni Afriki. Na tisoče ladij je šlo ravno takrat preko Atlantika, a izgubljena je bila le ena sama ladja.

Ne bomo se zgražali nad to propagando, ker smo že leta in leta vajeni nemških laži. Toda nemški uspehi na papirju se zdaj masujejo. Zdjaj se Nemčija oklepa svojih zadnjih upov in poziva svobodne hrvaške mornarje, naj se jim pridružijo. Kar nas tu preseneča, je neverjetna propalost ustaških izdajalcev, ki se v svoji pokvarjenosti ne sramujejo, pozvati svobodne jugoslovanske pomorske čete, naj podpirajo režim suženjstva, pod katerim vzdihujejo zdaj njih otroci, starši in bratje, dočim so oni na vseh sedmerih morjih v boju proti nacizmu in fašizmu.

Odveč bi bilo povedati, da se jim nikdo ne bo odval — oni le predobro vedo, kje je rešitev njihove domovine in njihovih dragih. V ograničenih konvojih, ki vsak dan prihajajo v ruske, afriške in pacifiške luke, se nahajajo tudi naše ladje. Naši izkušeni mornarji prevažajo blago v one kraje, kjer je najbolj potrebno. V Stalingradu, v Afriki in v zraku nad laškimi mesti, so krila in bombe, katere so prinesli na bojišče naši jugoslovanski mornarji in njihove ladje. To je jasni in zgovorni odgovor, ki ga daje hrvaški pomorski ustajem in njihovim gospodarjem.

Ustaške propalice naj se zanesajo na to, da nobena naših ladij ne bo sledila njihovemu pozivu in zapustila zavezniška pristanišča, da bi odplula v morja, ki so njim prijazna. To vam sporočajo naši mornarji. Vi pa, bratje v domovini, njihovi roditelji in prijatelji, bodite ponosni na naše mornarje, ki se štrom vseh sedem morja bore za vašo svobodo.

— Poroča J. I. C., N. Y.

Vsaka država ima tekoimeno "kvoto neodvsnosti" za prodajo vojnih bondev. Ali investirate 10% vašega zaslužka ali dohodkov za varno bodočnost neodvsnost vaše družine?

GLAS NARODA

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Seker, President; Ignace Huda, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.

49th Year

Glas Naroda is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za tuzjski list \$1.50.-

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

GLAS NARODA, 210 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1243

NEW YORK BREZ ČASOPISOV

Ponedeljek je bil prvi dan po 19 letih, da Newyorčani niso mogli brati časopisov. Zastavljalo je namreč 3500 prevažalec listov...

Ako hočemo izvedeti za vsakdanje novice, za katere smo posebno v tega časa tako radovedni, tedaj moramo poslušati radio.

Na stavko je šla New York Newspapers and Mail Deliverer's Union proti Newspaper Publishers Association...

Ves dan v ponedeljek in dolgo v noč so se vršila pogajanja med izdajatelji in razvažalci časopisov...

Liste je mogoče kupiti samo v tiskarnah posameznih listov. Poglavitna zahteva razvažalcev časopisov je večja plača...

Vlada se zaveda, kako važno je, da je javnost poučena v tako resnih časih, kot so sedaj, o vseh važnejših dogodkih...

Prenehanje dela krši zaobljubo delavcev, da tekem vojne ne bo stavk in naj bodo vsi spori poravnani z mirnimi sredstvi...

V interesu javnosti je važno, da je ta stavka takoj končana in da so vse sporne zadeve med unijo in Publishers Association poravnane pravih potem po načinu, ki ga je določila vlada...

Ko so časnikarski poročevalci vprašali Joseph Simonsa, predsednika unije razvažalcev, kaj meni o stavki...

Nič. Samo ostal bom pri stavki. Iz te izjave se tedaj lahko sklepa, da v New Yorku še nekaj dni ne bo nobenega večjega lista.

Ta stavka je prizadela samo liste, ki pripadajo k New York City Publishers Association, ki so: Daily News, Mirror, The New York Times, Herald-Tribune, New York Post, Sun, Journal-American in World-Telegram.

To so največji newyorški dnevnik, katerih nekateri izhajajo zjutraj, drugi pa popoldne in skoro vsaki v več izdajah na dan.

Edini list, ki ne pripada družstvu lastnikov in ki je jako razširjen, je list PM. Tudi brooklynski list Brooklyn Eagle ne pripada družstvu in vsled tega v stavki ni prizadet.

Obe nasprotni stranki sta vodili razgovore v uradnih lista New York Times in vsaka stranka je zborovala v svojih prostorih. Zastopnik zveznega delavskega urada Fred Croxton pa je hodil iz ene zborovalnice v drugo...

Stavkarji so se že šest mesecev shajali v Webster Hall in so razpravljali o obnovitvi pogodbe, ki je potekla 1. julija. Po poteku je bila pogodba podaljšana za dva meseca in ko še tedaj ni prišlo do sporazuma, je bil George W. Matheson, dekan juridične fakultete St. John's vseučilišča izvoljen za posredovalca.

Z ozirom na zahtevo unije, da se delavcem zviša plača za 15 odstotkov, to je, da dobe poleg sedanje plače \$44 na teden še \$6.60, je Matheson razsodil, da naj bi dobili \$3 povznanja. Unija s to odločitvijo ni bila zadovoljna in je razglasila stavko.

ROMMEL

Nadaljevanje s 1. str. ... je artilerija v nedeljo uspešno obstraljevala ostiako karavano truckov severovzhodno od Medjez-Baba na cesti v Tebourbo, bombniki pa so zopet bombardirali Bizerto in Tuniz. V po-

nedeljek pa so bombardirali Sfax, kjer je nastalo mnogo požarov. Sfax so bombardirale ameriške letelce trdnjave, ki so izmed devetih Messerschmid-ov, ki so jih napadli, izstrelili tri. Vsi ameriški bombniki so se vrnili nepoškodovani.

VESTI KOMU POMAGATE... AKO PRISPEVATE ZA U. S. O.

Iz slovenskih virov v Egiptu

Usodne odločitve na vseh frontah.

(JIC.) - V poročilu obravnava "Bazivica" glasilo Slovencev v Egiptu, najprej situacijo na bojiščih, nato pa prehaja na notranje fronte in piše dobesedna sledeča:

"Razveseljive spremembe pa se niso izvršile samo na bojiščih tudi notranje fronte so zavzele znatno ugodnejše smeri."

"Rekli smo že zgoraj, da kažejo vsa poročila iz Nemčije, da je tamkaj zavladala nervoza. S tem seveda še daleč ne mislimo, da bi zamogla nastati kakšna senzacionalna preusmeritev. Vse prusijski narod je za Hitlerja in njegove bandite. O tem naj nihče ne dvomi. Pred dnevi se je razvila v tukajšnjih francoskih listih zelo zanimiva polemika o tem, kaj naj bi po končani vojni naredili s Prusijaki. Med mnogimi se je seveda oglašil tudi neki takozvani "svobodni Prusijaki" in na polna usta trdil, da nemški narod ni kriv svoje esdanje nesreče, pač pa ga je v njo nagnalo hitlerjevsko nasilje. Ta gospod je očitno pozabil, da so Prusijaki pri volitvah, ki jim nihče ne more odrekati svobode z 95 odstot. glasovali za Hitlerja. Sedanjega stanja v Nemčiji in po vsem ostalem svetu, sedanjega gorja in trpljenja je kriv vse prusijski 80 milijonski narod.

Ravno tako so sedanjega stanja krivi prav vsi Lahi s grofom Storozom vred. Če je torej na Pruski notranji fronti vzemirjenje, še to ni in ne more biti znak kesanja, pa tudi, ko bo kesaje nastalo, ne bo in ne sme biti odpuščena. To velja za vsa naroda napadalec.

Tudi v Italiji vre. To vemo. Samih pravovernih fašistov se oprijemlje paničen strah. Saj imajo pa Lahi zato tudi dovolj razlogov. Milijon njihovih rojakov je ali v ujetništvu, ali pod zemljo, ali pa na dnu morja. In zakaj vse to? Zato, da bo fašistovski imperij izginil s tega sveta kot balonček iz mila, zato da bo Italija izšla iz te vojne ponižana do zemlje, izžeta do kosti, izropana do dna.

Izšla pa bo iz te vojne tudi osramočenega za stoletja. Postala bo za vse večne čase primer najgorsje podlosti, hinavščine, besedolomstva in nečestnih dejanj. Laška država in z njo vse laško pleme bo v bodoče za

Evropo omalovaževanje, preziljivost in sramota. To bo ostalo, pa naj se laški kameleoni spreminjajo kolikor hoče. Verujemo, da temu plemenu tudi grof Storza ne bo rešil kože. Zavrelo bo v Italiji, to je res, ampak samo toliko, kolikor bodo to dopustili Prusijaki. Ti pa prav dobro vedo iz lastne izkušnje, da ko bo padla Italija, je tudi njim že odbila zadnja ura. Zato bodo Lahi držali v kleščah vse do zadnje ure njihovega lastnega pogina.

Razveseljiva sprememba pa se opaža tudi na naši jugoslovanski notranji fronti.

Jugoslovanska misel, ki je v zadnjih mesecih doživljala tu pa tam - pa tudi med nami - težje preizkušnje, je zbotet zavladala s svojo polno veljavo. Narodni junak Draža Mihajlović, je na svoj zmagoviti prapor napisal besede: "Velika Jugoslavija!" V Londonu, na Srednjem vzhodu in tudi v Ameriki s katerimi so nekateri za to pa gotovo vse separatistične smeri s katerimi so nekateri zaradi drugačne nezaposlenosti, vznemirjali Jugoslovane. Že večkrat smo dejali, da bodo dogodki in predvsem narod, ki se v zemlji bori, temeljito pomedli s takimi kratkovidnimi vsakimi politikanti. Tudi tam, kjer so tolikokrat z velikim pom-pom prikopavali jugoslovansko idejo, tam, kjer so zavladali razbojnik in kraljevi moriki, raste in se krepi poživljena in namlajena jugoslovanska misel. Še dospe pa kak histerični krik tam iz Amerike - ne iz sloven ske - ki rešuje z zadnjimi brčmi separatistične tendence. Ah! ti kriki so kriki obsojenca na smrt.

Kakor vidimo, nam je po tolikem trpljenju in tolikih preizkušnjah vendarle zopet enkrat zasijal žarek upanja in ako rajšnje osvobojenja. Da bi nam stal v tem upanju Bog ob strani!

KRATICE V STAREM VEKU

Učenjaki povedo, da so že stari Egipčani rabili moderne kratice, sestavljene po sedanjih pravilih. Od njih so jih polagoma prevzeli Grki in potem Rimljani.

Znana je zgodba Tirona, ki si je za Cicerona izmislil nekatere

JEKRY KOPRIVORNIK in njegov asistent na ploščah. Terezinka Polka. Na planinčah - valček 8tr. M 678 in DUQUESNE UNIVERZITETE TAMBURICA - 8tr. M 671. Za to, cenik in ceno plošč se obrnite na: JOHN MARSICH Inc. 663 West 43rd Street, New York.

RAZGLEDNİK. Piše Anna P. Krasna. Kongres je za nami.

način okrajšane pisave tako, da ga smatrajo moderni stenografi za praečeta stenografije. V srednjem veku so rabili kratice v pisavi tako pogosto, da je npral izdati Filip Lepi več naredb. ki so prepovedale rabo teh znakov vsaj v uradnih, pravnih in zdravniških aktih.

V nekaterih deželah so takrat rabili tako pogosto kratice samo z začetnih črk in inicijalk, ki naj bi izražale ne samo poudine besede, temveč celo cele skupine besed, da so postale nekatero listine tudi v besedi- ni nerazumljive in še zdaj imajo učenjaki mnogo preglavje z njimi, če jih hočejo prebrati.

In vendar naloga in namen teh kratic ni bil napraviti jih nejasne in nerazumljive. Ščasoma, so nasprotno, zlasti v znano sti in umetnosti, posebno v algebri, kemiji, medicini in glasbi, služile za razjasnitev istih pojmov, da so bili takoj razumljivi. Od začetka zgodovine so nastajale te kratice tako, da so jih sestavljali zlasti iz začetnih inen. Zgodovinsko nastarejši monogram IHS - Jezus Homi-num Saluator (Jezus, odrešitelj človeštva). Ta monogram se je največkrat pojavljal na kraljevskih pečatih daleč tja v srednji vek. Od tistih časov so bili podobni monogrami vedno pogostejši. Iz Kristinove dobe poznamo še drugo značko, INRI - Jezus Nazarens Rex Judaeorum - kar je bila prva historična značka te vrste, ki si jo je bil izmislil Pilat, ko je obsodil Jezusa na smrt. Nad portali arednjeveških cerkva so se pojavljale navadno tri črke DOM, kar pomeni, da je cerkev posvečena Deo Optimo Maximo (Bogu najvišjemu in naj- večjemu) ali štiri črke AMDG, kar pomeni, Ad majorem Dei Gloriam (V največjo božjo slo-vo).

Iz historičnih značk, ki so označevale mogočno rimsko gospodstvo okoli vsega Sredozemskega morja tja daleč za Donav in do današnje Galije, so znane štiri črke SPQR (Senatus populusque Romanus) kar pomeni: Senat in ljudstvo rimsko. Te črke so bile tudi oficijelni znak Rima in z njm se je končal vsak uradni akt rimske države.

Poleg teh štirih črk je nam zapustil stari Rim še oficijelni znak OR, kar pomeni Civis Romanus (rimski državljani).

Nasha doba je pa dosegla v rabi kratice rekord. Dvajseto stoletje je v znamenju teh okrajšav, ki so se polagoma razširile na vse stroke, na vsa polja državne in javne uprave. Zdaj si sploh ne moremo misliti življenja brez kratice, pa naj že gre za podjetja, ustanove, urade in poedince. Imamo celo že obsežne slovarje, v katerih je več tisoč kratice v mnogih svetovnih jezikih. Najbogatejšo zbirko kratice ima Sovjetska Rusija, kjer mora biti človek temeljito podkovan v tem novem načinu izražanja, če se ho- če vsaj približno spoznati v njem.

Ker sem se zelo zanimala za Slovenski kongres, ki se je vršil v Clevelandu prej, ne bo škodilo, ako podam nekoliko misli o njem tudi sedaj, ko je stvar srečno za nami.

Kongresa sem se udeležila, kot delegatka od Združenih slovenskih društev v New Yorku, dalje kot predstavnica lista "Glas Naroda" in končno tudi kot odbornica za referat št. 2.

Vse te časti skupaj mi niso prinesle toliko, da bi imela plačano vso vožnjo, torej smem reči, da sem nekaj žrtvovala za stvar, ki se mi je zdelo tako potrebna in važna, da bi se bila kongresa udeležila tudi docela na lastne stroške, to pa zato, da bi na lastne oči videla, če smo ali nismo zmožni nastopiti skupno, kadar nam gori streha nad glavo.

Za skupnost smo pokazali nekaj smisla, saj smo se vsi namoč tolerantno zdržali v vseh ožirih, če izvzamejo nekaj incidentov, ki so pokazali, da imamo pač različno mnenje o tem in onem, ter se ne bojimo tega kar naravnost pokazati. Posledice naj vrag počitra - zakaj pa niso mislili na morebitne posledice oni, ki so skušnjavo poleg pripeljali?

Tekom kongresa sem si napisala precej beležek in iz teh bom povzela kar se mi bode zdelo važno, zabavno ali pa tudi neumno, ker bilo je vsega dovolj za tista dva dni govornic, glasovanj, resolucij, itd.

V Srbiji zaplenjujejo okupatorji ves "preostanek" žita.

(JIC.) - Nedičev list "Novo Vreme" ki izhaja v Beogradu, poroča dne 4. oktobra, da je glavni komisar gospodarstva v Srbiji izdal dne 30. sept. razglas, v katerem naročuje kmetom, da oddajo ves preostanek žita. S tem naj bi se doslo:

1. prehrana srbskega prebivalstva. - 2. prehrana nemških zasodbenih čet. - 3. prehrana rudarskih in železniških delavcev. - 4. prehrana orožništva v Srbiji. - 5. prehrana prebivalstva v Beogradu. - 6. povrnitev onih količin turističee katere si je vrhovni gospodarski komisar izposodil lani za prehrano Beograda in važnih državnih podjetij. - 7. da se preostanek da na razpolago vrhovnemu komisarju.

"Novo Vreme" razglasa ta razglas z naslednjimi hinavskimi besedami:

"Bistri srbski kmet bo zdaj z lahkoto razsodil in zavrnil hudobno sepetanje, da oblast zaplenjuje turščico in da bo moralo ljudstvo stradati. Ravno nasprotno, namen tega pobiranja je, da se vsakomur zajamči zadostno prehrano."

Predvsem in najprej pa hočem odložiti s duše eno stvar, ki me muči odkar sem v ponedeljek po kongresu zvedela, da je bil Kongresu in meni poslan po "special delivery" "Glas Naroda", ki je za to narodno zborovanje prinesel zemljevid Jugoslavije, kakršna bi morala biti, ako bi nas ne bili radodarno razsekali in podarili sosedom na treh straneh, dalje besedilo Atlantske izjave in zanimiv članek dr. Čoka, kar vse je bilo zelo primerno za tako priliko, kot je bil narodni kongres, na katerega smo se zbrali z željo, da ukrenemo nekaj, kar bo pomagalo združiti enkrat v bodočnosti našo staro domovino v celoto, ki ne bo vedno služila drugim v plen, ampak se bo lepo razvijala svobodno na svojih tleh.

Jaz sem sicer prikrat pogledala za odrom, če je prišel list, toda, ko nisem videla ničesar, sem zaključila, da je bil list poslan najbrž prepozno za dostavo v soboto, v nedeljo pa pošte ne dostavljajo. Niti na misel mi ni prišlo, da bi ne bila točno obveščena, ako bi list prispel, saj smo imeli na odru tajnike in druge kongresne uradnike, ki so bili vsi videti, kot da so kos takim nalagam. Poleg tega pa tudi vem, da pošta mora biti dostavljena naslovljena, ker to določa federalna postava. Če me n. pr. poštar ne najde doma, ko mi prinese "special delivery", pride še enkrat, če me tudi takrat ni doma, poiskusi spet ali pa mi pušči note, ki veli, naj pridem sama iskat tako in tako pismo ali zavoj.

Prepričana sem, da vedo take stvari tudi vsi, ki so imeli na kongresu v rokah vodstvo zborovanja in vse, kar je spadalno zraven. Zato pa ne razumem zakaj nisem prejela zavojčka, ki je bil naslovljen name in kateri je, kot sem zvedela v ponedeljek, došel na kongres še v soboto in to najbrž med časom, ko sem jaz bila na sestanku odbora za referat št. 2, katerega članica sem bila.

Tisti zavojček je vseboval deset izvodov "Glas Naroda", drugi zavojček pa 50 izvodov, ki so bili namenjeni kongresni delegaciji.

Izgovori pri tem ne bodo držali nobeni, kajti, na kongresu nisem bila tako nepoznana, da bi oni, ki so list dobili na oder, ne vedeli, da se nahajam v dvorani in poleg vsega smo imeli na odru močan zvočnik, ki je včasih tulil, da bi mrlice prebudil, pa bi se bili lahko poslužili tega zvočnika, ako bi drugače ne bila slišala, da je zame prišla pošta iz New Yorka, od lista, pri katerem sem uposljena, kot sourednica.

... Dalje jutri.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnice Jamci Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 48. leto

Članstvo 37.800 Premožanje \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če boče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtno, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema molke in ženake od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če so tisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za posvetila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD 351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

IZŠEL JE SLOVENSKI KOLEDAR ki ga je izdal uredništvo "AVE MARIA" v LEMONT, ILL. Koledar ima bogato in zelo zanimivo vsebino; članke o Jugosla vij in mnogo slik. CENA 75 CENTOV Naročite pri: "AVE MARIA" P. O. Box 608, Lemont, Ill.

ZA ZMAGO KUPUJTE VOJNE BONDE IN ZNAMKE. Image of an eagle with spread wings.

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK. — KOT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILI TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Grajenje ceste preko Alaske

Lorne Bruce je spisal zanimivo poročilo o severno-kanadskih delavcih, ki pomagajo pri grajenju znane ceste preko Kanade in Alaske, katere je bila sicer uradno že odprta pred nekaj tedni, toda kljub temu še ni dovršena, dasi se po nji že pomikajo tovarni konvoji za zavazniške oziroma ameriške vojake.

Kanadski civilni delavci — piše poročevalec — so delali na cesti že vse poletje in sicer od Dawson Creeka, do St. John trdnjave, gradečo stalno cesto po načrtih ameriških inženirjev, ki so zgradili najprej "pionirsko" pot ali zaseko skozi gozdove in planjave.

Pri konstrukciji je zaposlenih 11 kanadskih firm, pod nadzorstvom R. Melville Smith Co. iz Toronta. Delo se sedaj potni ka proti reki Liard.

Kanadčani spijo v šotorih, to da dela se načrte, da se bo postavilo hišice ali barake iz lesa. V šotorih imajo delavci toploto in hrana je dobra ter obilna, delo pa tudi ni pretežno in plača je primerno visoka, ako se to primerja s kanadskimi plačami.

Časniški poročevalec, ki so potovali po novi cesti, so se ustavili pri delavskih šotorih za južino, ter so tudi prenočili v taborišču, ki se nahaja 165 milj zapadno od Fort Nelsona, v Britski Colombiji. Poročali so, da so se tu sestali največ z delavci iz okrajev Kirkland in Timmins v severnem Ontariju. Dosti jih je bilo tudi iz Dundalka.

Caswell tabornič slo. po izredno dobri kuhinji zato se v njem ustavljajo vsi potniki, ki imajo opravka na novi cesti, bo dški kot potniki, trgovci, ali poslovni in uradni ljudje. De-

lavci, ki delajo v tem kraju, imajo za dgraditi 1 milj ceste, katero širijo ob stranci in izravnavajo. Napraviti ugrajo tudi štiri zaseke skozi skalo.

Delavci pravijo, da je delo interesantno in so zelo dobre volje. Klima je v tem kraju bolj topla, kot pa v nekaterih krajih v severnem Ontariju.

Farmerji o vojski

Ko so prišli farmarji na zemljo na trg, se je nekdo potrudil da jih je šel povprašat kako se jim zdi ta vojna in kdaj mislijo, da se bo končala.

Kaj so farmarji poročevalcu povedali, ni zabeleženo, toda očitno je, da so farmarji globoko vkoreninjeni v svoji zemlji in pa v bibliji in tudi po tem sodijo svetovne in posebno še vojne dogodke.

Eden od farmarjev je rekel poročevalcu, da bo konec vojne enkrat v februarju ali marcu prihodnje leto. To da je pronašel iz biblije in sicer v knjigi razočetij. Poročevalec ga je vprašal, kaj bo napravil, ako se njegova prerokba ne uresniči in farmer je mirno dejal, da ne bo napravil nič, pač pa živel in delal naprej. Dejaj je tudi, da ne pripada nobeni verski sekci, ker smatra, da se te vedno prikažejo in obdružujejo med seboj, namesto da bi bile edine kot bi morale biti. On je rekel, se zanese le na biblijo.

Drugi farmer je na vprašanje, kdaj da bo po njegovem mnenju končala vojna, odgovoril poredno:

"Prej ali slej." Poročevalca sta brž šla od njegove stojnice, ker se jima je zdel prebrisan.

Več drugih farmarjev se je strinjalo z nazori prvega farmarja, da je v bibliji odgovor za vse svetovne probleme, vendar so nekateri bili manjša, da mora človek dandanes večkrat tudi sam nekoliko misliti in ugibati, kako in kaj je s tem pu-klijastim svetom in njegovimi problemi.

Farmarji so tudi po večini prepričani, da bo vojni sledila gospodarska depresija in so zadovoljni, da so vsaj na zemlji kjer se kaj pridelava, da vsaj lakote ni treba trpeti.

Glede Nemcev so farmarji, ki so bili o tem vprašani, izrazili mnenje, da ne morejo prenesti poraza, zato se bodo še borili z vso trmo.

Razmere v zlatih rudnikih izboljšane

Narodni naborni odbor je odredil, da se prekliče določba po kateri je bilo v juniju letos prepovedano vsem lastnikom zlatih rudnikov v Britski Kolumbiji in v drugih provincah, kjer se koplje zlata ruda, da bi najemali nove delavce.

Najemljanje novih delavcev se je smatralo za škodljivo s vidika proizvodnje drugih potrebnih temeljnih kovinskih rud, katerim se je zdelo, da odjedajo zlati rudniki potrebne delovne sile.

Po novem odloku oziroma preklicu prejšnjega odloka, je soditi, da je vlada spoznala kakšno škodo se je prisadela, ko krajem, ki so odvisni od kopanja zlate rude s tem, da se je obratovanje drastično omejilo, mnoge rudarje pa se je poslalo v druge rudnike, kjer v pre mnogih slučajih zanje skoro da prostora ni bilo in se jim je čisto nudila inferiornno delo kljub temu, da so bili izvrstni rudarji.

Uprava Britske Kolumbije je kakor nekatera druga zlate okrožja, zastavilo svoje besede za izboljšanje stanja v pogledu obrata zlatih rudnikov. Rezultat je bil dovoljen in razmere so se, takoj pričele izboljševati.

Ker se nov odlok tiče vseh zlatih okrožij, se pričakuje, da bo od tega imelo koristi prebivalstvo v tozadnjih okrožjih Manitoba, Ontario in Quebeca.

V Winnipegu je bilo pretekli teden nezaposlenih 2500 delavcev, kateri so navadno dobili delo v zlatih rudnikih, a jih spričo junjske regulacije rudniki niso mogli zaposliti. Se daj pa bo situacija izboljšana in marsikateri potreben farmer in nezaposlen ali le delno zaposlen delavec bo mogoče imel zaposlen.

MAJHNA KORVETA REŠILA 195 ŽIVLJENJ NA MORJU.

Majhna kanadska korveta, ki je bila na patrulji v vodah Atlantskega oceana, je rešila 195 oseb, ki so bile prepuščene morju v malih rešilnih člnih ko je bil torpediran velik trgovski kanadski parnik.

Med rešenci, katere je korveta srečno izkrcala v nekem pristanišču je bilo 36 žensk in 14 otrok. Ostali so bili člani posadke torpedirane ladje.

Korveta je imela sicer normalno prostora samo za 60 oseb ali v sili se je dalo stlačiti vanjo skoro trikrat toliko ljudi in so bili vrljub temu vsi srečno pripeljani v pristanišče.

Slovenci v Kanadi

V POMOČ NAŠIM REVEŽEM.

Tu priloženo pošiljam money order za \$10.00, namreč \$6 za list "Glas Naroda" za prihodnje leto in ostale \$4 pa prosim da jih pošljete v pomočni sklad za tiupeče v stari domovini.

Dragi rojaki in rojakinje, zdražite se posebnost tisti, kateri niste še nič prispevali in prispevajte vsak po svoji moči v pomočni sklad, kajti pomoč je nujno potrebna.

Novic tu ni mnogo. Dela se vsak dnj. Tu je zlati rudnik in edini v tej bližini, ki še obratuje. Drugih pet, ki so še obratovali pred enim letom, pa stojijo. Kot se vidi tu se bo delalo brez prestanka, ker imajo dovoljenje, da lahko delavce vnamejo.

Vreme imamo pa že muzlo, snega čisti. Zdaj voštim vsem čitateljem tega lista veselo Božične praznike in srečno Novo leto, lista "Glas Naroda" pa obilo uspeha v novem letu.

Louis Pechnik,
Zebalco, B. C.

ČEZ STO OSEB JE NAŠLO SMRT V OGNJU.

Preteklo soboto je izbruhnil požar v Knight of Columbus dvorani, nedaleč St. John, New Foundland, ko so navzoči člani in gostje ravno poslušali radijski program, kateri je bil oddan iz avditorija.

Ogenj je začel v drugem nadstropju in ljudje so hoteli vsi naskrāt iz gorečih prostorov, kar je povzročilo, da se je ob glavnem vходу in pri drugih izhodih zadržalo mnogo oseb, ki bi drugače lahko ostale pri življenju.

Ned žrtvami nesreče je bilo več ameriških in kanadskih vojakov in častnikov, toda njihova imena so zadržana do časa, ko bo podvzeta investigacija.

Izpod razvalin so dozdale bili 104 mrtvih trupel, katere skušajo identificirati. Ranjenih je bilo 130 oseb. Vzrok ognja ni znan.

Bojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslušujejo. — UNITED STATES OZIROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

BALHANSKI NARODI BODO NASTOPILI PROTI HABSBURSKEMU NAORTU.

(JIC). — Dne 12. dec. je znani radio komentator Arthur Hale govoril na postaji WOE naslednje:

"Demokratski predstavniki onih narodov, katere so nekdanj zatirali Habsburžani, prinašajo na dan vedno nove informacije da bi zaprli pot monarhističnim koristokveem, ki bi hoteli uporabiti v svoj prid ustanovitev avstrijske legije v okvirju vojske Združenih držav.

"Spominjali se boste, da je začel to prerekanje neki Oton Habsburški, ki si je preskrbel s strani vojnega tajnika Stimsona pismo, ki pozdravlja kot dobrodošlo pomoč Habsburžanom pri zbiranju legije. Otonovi pomagači so takoj zgrabili priliko in začeli zlorabljati to pismo, češ, da je z njim sprejeta teza Habsburških sanj, da se z Otonom na čelu obnovi staro avstro-ogrsko cesarstvo, kar je seveda izzvalo ostre proteste.

"Vojni tajnik Stimson je odgovoril na enega teh protestov s pismom, v katerem je razložil, da mu je dobrodošla pomoč ne le onega, ki ga je nazval "nadvojvodo Otona," temveč podpora vseh Avstrijcev. Avstrijski delavski komite je odgovoril tajniku Stimsonu in izjavil poleg drugega: "Konstitucija Avstrijske republike ni nikdar priznala nobenega nadvojvodo ali slienega, ker je bila zgrajena na istih idealih in načelih kakor konstitucija Združenih držav. Gospod Oton Habsburški pa ni nikdar hotel priznati konstitucije naše demokratične dežele in ni nikdar prešel nazaj v Avstrijo, odkar je prekoračil svoje šesto leto."

"Navajam še nekatera druga zanimiva dejstva, ki sem jih prejel od avstrijskih skupin. Oton ima zdaj 30 let, a dozdale niso niti on sam, niti njegova dva mlajša brata pokazali nobenega zanimanja za boje v prid Avstriji, akoravno je že štiri leta od tega, odkar je Hitler zasedel Avstrijo. Mogli bi se bili vpisati najmanj v polducaat vojsk, ki so v boju s Hitlerjem. Zdaj pa, ko o značju združenih narodov ne more biti več nobenega dvoma, bi Oton hotel postati agent za nabiranje avstrijskega polka, in to kljub temu, da še vedno ne vemo, da-li namerava on sam aktivno služiti.

"Oton se baje nahaja v tej deželi na podlagi belgijskega diplomatskega potnega lista. Tako mu je uspelo, da se izogne vpračliem v vojaško službo, a neobjasnjeno je ostalo, kako je mogoče da on zastopa Belgijo v kateremkoli diplomatskem postu. Nejasno je tudi, ali sta njegova dva brata tudi "diplomata" ali izpostavljenata vpolnilec v vojsko. Oton igra demokrata, obenem pa si navdavlje časten naslov, katerega sploh ni in z veseljem pristaja na to, da se ga nazivlje Njegov Veličanstvo. Videti je, da so edine osebe ki žele, da Oton pride zopet na prestol, njegova mati, takovana cesarica Zita, njegovi bratje in oni monarhisti, ki pričakujejo velike koristi v slučaju obnove cesarstva.

"Kajpa misli priprstvo ljudstvo onih krajev, katere je nekdanj zatiral Habsburški trinog, je dobro povedal hrvaški duhovnik, ki je izjavil na radiu naslednje: "V tej uri najstrašnejšega trpljenja smo mi, Jugoslovani po svojem najlepšijem prepričanju primorani, da odkrite molimo mogočnega Boga, da nas obvaruje povratka Habsburške zalege in vseh takih odrešenikov."

Dne 13. dec. je govorila o tej zadevi na radio postaji WJZ znana publicistka Dorothy Thompson naslednje:

"Pred tremi tedni sem poročala v tej oddaji o izmeni plem med vojnim tajnikom Stimsonom in Otonom Habsburškim, pretendentom na avstrijski prestol.

Dorothy Thompson je razložila nato predgovodino vse habsburške intrige, podčrtala nerazumljivost njegovega statusa, ker ima kot begunec diplomatski potni list izstavljen od belgijske vlade in zamotanost njegovega pokčaja napram Ameriki, avstrijski legiji in Avstriji. Nato je poudarila neprijetnost mednarodnih homatij, ki jih je povzročilo Otonovo spletkarnjenje in protest Ameriškega Slovenskega Kongresa, katerega članstva je predvsem poljskega, češkega slovskega, jugoslovanskega in ruskega porekla. Tisoči izmed njih so prišli v to deželo, da se rešijo habsburškega jezla. Omenila je nato Slovanski Kongres v Detroitu in poudarila ogromni pripravek Amerikancev slovskega porekla k vojnemu naporu Amerike.

"V Washingtonu cenijo, da 50 odst. vsega znoja, ki gre v naš vojni napor daje delavci slovskega porekla; ti revni a miščasti in seljeniki in njihovi amerikanizirani otroci in vnuki, so že od nekdanj delali v rudnikih, plavžih in tovarnah motorjev v tej deželi..."

Razveselite za Božič

svojega prijatelja!

Pošljite nam \$2.— in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno voščili božične praznike, poleg tega mu bomo pošiljali tudi štiri mesece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega voščila in božičnega daru resnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA",
216 West 18th St., New York

Pošljite za _____ meseca (cev) "Glas Naroda" na naslov: _____

Moje ime je: _____
Moj naslov: _____

Takaj priložim M. O. za \$ _____

Pričnete pošiljati dne _____

Za 4 mesece \$2.—
Za pol leta \$3.—
Za celo leto \$6.—

čala v tej oddaji o izmeni plem med vojnim tajnikom Stimsonom in Otonom Habsburškim, pretendentom na avstrijski prestol.

Dorothy Thompson je razložila nato predgovodino vse habsburške intrige, podčrtala nerazumljivost njegovega statusa, ker ima kot begunec diplomatski potni list izstavljen od belgijske vlade in zamotanost njegovega pokčaja napram Ameriki, avstrijski legiji in Avstriji. Nato je poudarila neprijetnost mednarodnih homatij, ki jih je povzročilo Otonovo spletkarnjenje in protest Ameriškega Slovenskega Kongresa, katerega članstva je predvsem poljskega, češkega slovskega, jugoslovanskega in ruskega porekla. Tisoči izmed njih so prišli v to deželo, da se rešijo habsburškega jezla. Omenila je nato Slovanski Kongres v Detroitu in poudarila ogromni pripravek Amerikancev slovskega porekla k vojnemu naporu Amerike.

"V Washingtonu cenijo, da 50 odst. vsega znoja, ki gre v naš vojni napor daje delavci slovskega porekla; ti revni a miščasti in seljeniki in njihovi amerikanizirani otroci in vnuki, so že od nekdanj delali v rudnikih, plavžih in tovarnah motorjev v tej deželi..."

Najnovejša izdaja
splošno znane slovske
koračnice

SOLDIERS ON PARADE

(MLADI VOJAKI)

Priredil za
PIANO HARMONIKO
Jerry W. Koprivšek

Cena 40 centov

Naročila lahko pošljite na
Slovenic Publishing Co
216 W. 18th St., N. Y. C.

"SPANISH IN 20 LESSONS" — Španščina v 20-ih urah — Španščina za slovske študente. — Pisatelj je R. E. L. Corison.

Ta knjiga je popolna za prav nič prebrskana. Od prve do zadnje strani je popolnoma ista, kot je je pisatelj napisal in kot je bila prvotno namenjena za učilo osnov. Čemu je tako, ker smo se porabile prvotne španščine šeme, in ker je pisatelj sprejel niko obo.

Po tej priložnosti stonjavajni metodi vam Corinta pomaga, da se lahko uspete španščine.

Če praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovnih pravil ter vas uč brati, govoriti in razumeti španščino.

Corintova kratka metoda se odobri učitelji, profesorji, kole, poslativna in ekspozitna trdiče po celotni svet, če praktično, pripravo in uspešno.

Prodanih je bilo že nad 2,000,000 Corintovih knjig.

Če vas ta knjiga zanimava, je lahko naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.—

"Ti ljudje pa so neizmerno pripadniki demokracije in razumejo pogodovino Amerike kot ležbo za svobodo, nekakšno nadaljevanje in izpolnitev borbe za svobodo, katero so vodili v njihovi stari domovini njihovi dedje in pradedje. A sanje je habsburška monarhija, simbol nazadnjaštva in zatiranja.

"Prav unesmo je, da si stavimo vprašanje, da-li je kakorakoli korist ki bi nam jo mogli primesti napori Otona Habsburškega, vredna zmošnjave ki jih je on zanesel med milijone slovsanskih delavcev v naši deželi."

VAŽEN ADAMIČEV ČLANEK.

Pred nekaj tedni je pisatelj Louis Adamič v "This Week" magazinu objavil članek pod naslovom "After Victory — What?" in smo tudi tedaj o njem razpravljali v uvodniku "Glasa Naroda."

Članek je bral tudi newyorški župan La Guardia, ki se je o njem izrazil naslednje:

"Največji prispevek k svobodi — Upam da bo tudi predsednik Roosevelt bral ta članek. Upam, da ga bodo brali tudi mnogi ljudje in uradniki v državnem departamentu in v kongresu."

Note

PIANO HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cretal Cas)
SLOVENSKI FANTIE
VNE BOM PRODALA
VO JEZERU
K O L O
OHIO VALSE
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DREBE NA VRTU
OL. MARIČKA, PEGLAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREMO NA STAJSERSKO
STAJSERS
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po \$5 komad:

Naročite pri

KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

Združene države se že pripravljajo, da bodo preskrbele naroda, ki sedaj stradejo pod nacijskim in fašističnim jarmom, z živim, kadar bodo osvobojeni.

Islandski ribič

ROMAN — Spisal PIERRE LOTL

28

Razprostrl je bil vse to pred ubogo stariko, ki se je začela tresti, vsa zmedena. "Spoznala je dve pismi, ki jih je pisala namesto nje Marjetica njeuemu vnuku in ki sta prišli nazaj neodprti. Isto se je zgodilo tudi dvajset let poprej, takrat, ko je umrl njen sin Peter. Pisma so bila takrat prišla iz Kitajske na gospoda komisarja, kateri jih je potem vrnil njej. Cital je sedaj z učenim glasom:

"Ivan Marija Silvester Moan, vpisan v Paimpolu, folio 213, številka matice 2091. Preminil na krovu "Bien Hoa."

"Kaj? — Kaj se mu je pripetilo dobri gospod?"

"Preminil. — Preminil je," je ponovil še enkrat.

Moj Bog, saj tako zloben gotovo ni bil, ta pisar! Če je povedal to na tak sirov način, je bilo temu krivo pomanjkanje bistrornosti, kar ni bilo nič čudnega pri tem nerazvitem človeku. In ko je videl, da starica ne razuma besede, ji je rekel po bretonsko.

"Marw eo!"

"Marw eo! — (Umril je.)"

Ponovila je te dve besedi za njim s svojim tihim, od starosti oslabilim glasom kakor bi ponovi slaboten odmev odnevi brezpomembno frazo.

Pač je že takoj v začetku na pol razumela in takrat je samo vztrepetala. Sedaj pa, ko je bilo gotovo, je bilo videti, kakor da je to nič ne razburja. Njena občutljivost je bila v resnici vsled starosti že nekoliko oslabela, zlasti zadnjo zino. Bolest se ji je več pojavljala v prvem trenutku. Poleg tega se je v tem hipu tudi nekaj zmedlo v njenih možganih, zamenjala je Silvestrovo smrt z drugimi; saj je bila izgubila že toliko sinov! Treba ji je bilo nekaj trenutkov, predno se je dobro zavedla, da je bil to njen zadnji, njen ljubimec, oni, kateremu so bile posvečene vse njene molitve, vse njeno življenje, vse njeno pričakovanje, vse njene misli že nekoliko otemnele od bližajoče se "črnoje starosti."

To jo je bilo sram, pokazati temu majhnemu gospodu, kateremu se je bala, svoj obup. Ali se na takšen način naznani babici smrt njenega vnuka? Ostala je pokoncu pred mizo, kakor otrpla, ter meškala franže svoje rute z ubogimi, starimi rokami, razpokanimi od pranja.

In kako daleč od črna se je čutila! Moj Bog, vsa ta pot ki jo bo morala prehoditi, gotovo prehoditi, predno pride do svoje koče, kamor bi se že tako rada zaprla — kakor ranjena žival, ki se skriva v svojo luknjo, da pogine. In zato se je tudi trudila, da ni preveč mislila, da ni še dobro razumela, ker se je zlasti bala tako dolge poti.

Izročili so ji nakaznico za trideset frankov, katere je prišla prodaja Silvestrovega premoženja, potem pisma, izpričevala in skatljajo z vojno medaljo. Pobralla je nerodno vse te stvari s svojimi prsti, ki so ostali tsegnetni, ter jih prekladala iz ene roke v drugo ker ni mogla najti žepa.

V Paimpolu se ni nikamor ozrla, nikogar pogledala. Hitela je dalje, sklonjena naprej, kakor bi hotela pasti. Čutila je, kako ji vre kri po ušesih. Potvivala se je, kolikor je le mogla, kakor star stroj, ki ga spuste še zadnjikrat z vso hitrostjo, ne meneč se za to, če se peresa poknijo.

Pri tretjem kilometru je bila vsa upognjena, upehana; od časa do časa, kadar je zadela s čevljem ob kamen, je začutila v glavi silen, bolesten sunek. In hitela je dalje, da bi se čim prej skrila v svojo kočo, ker se je bala da bi padla, da bi jo morali pobrati in nesti domov.

Stara Ivonna se je opila.

Padla je bila in pobje so tekli za njo. Da se ji je zgodilo, ko je stopila v Ploubazanec, kjer stoji takoj na koncu vasi vse polno liš ob cesti. Imela je vendar še toliko moči, da se je dvignila ter drsala dalje s svojo palico.

In mladi nesramneži so jo zijali ter se ji smejali v obraz. Njena ruta je stala čisto po strani.

Bilo jih je nekaj med temi fantiči, ki niso bili v srcu bogve kako zlobni — in ko so ngledali od blizu, ta obupani, postarani obraz, so se vrnili žalostni in ginjeni, in nčesar več se niso upali reči.

Ko je zaprla za seboj vrata svoje kočice, se ji je izvil iz prsi obupni krik, ki jo je hotel zadušiti. Zgrudila se je v kotu na tla ter naslonila glavo na zid. Avba ji je bila zlezla na oči, vrгла jo je po tleh — svojo ubogo lepo avbo, katero je vsahtih tako čuvala. Njena poslednja nedeljska obleka je bila vsa blatna, in izpod rute ji je gledal šopek rumenkasto belih las, da sta bila videti nered in beda še večja.

Tako jo je našla zvečer Marjetica ki je prišla pogledat, vso razmušeno, s pobešenima rokama, glavo naslonjeno na steno. Njen obraz je bil izpremenjen, in ihtela je tiho, tožeče, kakor majhni otoci. Jokati skoro ni mogla več, prestare babice nimajo več solz v svojih izsušenih očeh.

"Moj vnuk je mtev."

In vrгла ji je pisma, papirje, svetinjo pred noge.

Z enim samim pogledom se je Marjetica prepričala, da govori babica resnico; pokleknila je k molitvi.

Ostali sta obe skoro sami, dočim je padal zunaj junijski mrak — tisti mrak, ki je v Bretaniji tako dolg in ki na Islandu nje več ne neha. V kamninu jima je cvrčal muren, ki prinaša ljudem srečo in skozi okence je prihajala rumena večerna luč v to kočico Moanov, katere je vse ugrabilo morje, ki so bili sedaj izumrla družina.

Slednjič je izpregovorila Marjetica.

"Jaz se preselim k vam, dobra babica, prinesem svojo posteljo, ki so mi jo pastili, čuvala vas bom in vam stregla, da ne boste čisto sama."

Obžalovala je svetlega mladega prijatelja Silvestra, toda v svoji žalosti se je čutila nehoti raztreseno, ker je mislila na nekoga drugega — na onega, ki je bil odšel na veliki ribji lov.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

KAMPANJA ZA POSOJILO ZMAGE 9 MILIJARD JE V TEKU!

Ali se bodo rodoljubi NEW YORKKA odzvali temu pozivu?

TO JE poziv na patriotizem največjega mesta sveta.

Tekom decembra si mora vaša vlada izposoditi devet milijard dolarjev za vojno. Na tisoče moških in žensk raznih družb z vrednotnicami in bank je prostovoljno ponudilo svoj čas in delo Odboru Posojila Zmage, da zberejo sklad.

Prihodnje dni se bo mogoče kateri teh delavcev zglašil pri vas in vam bo razložil pomen Victory 2½% Bondov in drugih vrednotnic, ki jih je izdal Zakladniški Urad Združenih držav, da zadosti vsem zahtevam investitorjev. Ako ga zgrešite, pojdite na banko ali pa k trgovcu z obveznicami.

Mnogo Newyorčanov je že umrlo za našo domovino v tej vojni. Mnogo drugih pa se še bojuje na naših raztresenih frontah.

Morete pomagati prinesiti zmago bližje s tem, da še danes investirate do vaše zmožnosti.

VICTORY FUND COMMITTEE

(ODBOR ZA SKLAD ZMAGE)

SECOND FEDERAL RESERVE DISTRICT

(Odbor, ki ga je postavil Zakladniški Tajnik, in ki vključuje bankirje, trgovce z vrednotnicami in druge).

Ta oglas so poklonile TRGOVSKE BANKE IN

TRUST KOMPANJE V MANHATTANU IN BRONXU

NEMŠKA STRAHOVLADA V JUGOSLAVLI

Tukajšnji New York Times poroča potom AP vesti iz Kaire iz dne 10. decembra, da so Nemci v zadnjih tednih zagnali novo ofenzivo čiščenja ter v Slavoniji poklali skoro 10,000 Srbov in popolnoma razrušili tri vasi v okolici Beograda. Te vesti prihajajo iz uradnih krogov.

General Aleksander Loehr, nemški vrhovni poveljnik, je baje zagrozil, da bo dal odvzeti v Nemčiji ali Poljsko vse moške od 17. do 50. leta, ako v Jugoslaviji ne bosta zopet zavladala mir in red.

Gospodarski položaj v tej od osišča zasedeni deželi je obupen. —JIC.

Bolgari v jugoslovanski vojski

Bolgarski časopis "Utro" poroča v svoji številki od 17. oktobra, da bodo Nemci poslali domov vse one jugoslovanske vojnike, ki so se sicer nahajali v moštvo jugoslovanske armade, a so bili bolni zaradi nezanesljivosti in nevarnosti. —JIC.

Odpor jugoslovanskih patriotov ovira oskrbo Italije

Rim, 9. oktobra (Tribune de Geneve) — Grof Ciano in bolgarski minister za trgovino sta podpisala v Rimu pomembno in dalekosežno gospodarsko pogodbo, ki naj bi povzročila znatno povečanje izmene italijansko-bolgarske trgovine.

Največja ovira za razvoj trgovskih odnosov med tema dvema državama je seveda vprašanje transporta, kajti vse prometne proge gredo skozi jugoslovansko ozemlje, na katerem motijo promet uporni jugoslovanski svobodoborci. Položaj je danes tak, da je postal celo prevoz preko morja nezanesljiv in nevaren.

Italijani in Bolgari so sklenili, da bodo čimprej mogoče ske vojnne ujetnike, ki so se sicer nahajali v moštvo jugoslovanske armade, a so bili bolni zaradi nezanesljivosti in nevarnosti. —JIC.

zopet uvedli stari načrt prometne zveze skozi Albanijo in Južno Srbijo. V zapadni Albaniji in Bolgarski obstojajo baje že zdaj dobre ceste, tako da bi bil pglavitni problem ureditev odgovarjajočega dela cestnih zvez skozi Macedonijo. Stroške nameravajo Italijani in Bolgari razdeliti med seboj. —JIC.

Nemška zverstva proti Židom

New York, 9. dec. (JIC.) — V poročilu, katero so židovski prvaki včeraj predali predsedniku Rooseveltu glede Hitlerjevih pokoljev Židov v Evropi, najdemo mnogo podrobnosti, med katerimi je tudi naslednja vest o zatiranju Židov v Jugoslaviji:

"V Jugoslaviji, kjer je živelo približno 100,000 Židov, so bili razven 400, ki so se rešili v Italijo, vsi ostali deportirani, ubiti ali pa vrženi v koncentracijska taborišča. —JIC.

Stroge kazni za "črno borzo"

Iz Berna poroča 9. decembra AP, da na Hrvaškem je policija v Zagrebu polovila v teku preteklega meseca 400 prekupčevalcev s hrano na takozvani "črni borzi."

V Nisu, v Srbiji, je bilo pet takih prekupčevalcev obsojenih na javno bičanje.

V Beogradu pa so nacistične oblasti odredile, da se zapro vse kavarne. —JIC.

Največji križ v Italiji so ženske Potniki, ki so dospeli iz Italije v Istanbul poročajo, da so bile v mestih Severne Italije velike demonstracije, kar je fašističnim oblastim povzročilo hude probleme in težave, ker med izgredniki je bilo mnogo žensk, ki so imele s seboj svoje malčke, radi česar fašistični miličniki niso mogli streljati na množice, ker so se bali pričeti z pobijanjem žensk in otrok do-

KUPITE TE 2½% BONDE ZMAGE ZDAJ

Šestindvajsetletni 2½ odstotni bondi bodo dozoreli 15. decembra, 1968, vpoklicljivi pa 15. decembra, 1943. V kuponiki ali registrirani obliki. Obresti plačljive polno. Pripravni za trgovanje. Sprejemljivi pri bankah za enako vrednost. V slučaju smrti katerega lastnika se bondi plačajo 100 odstotno in nabrane obresti za plačilo svezanih zapuščinških davkov.

Obveznosti na krajši obrok

1½ odstotni bondi dozoreli 15. junija, 1948, in ¾ odstotni certifikati zadolžb, zapadli 1. decembra, 1943. Te vrednotice se morejo dobiti za subskripcije za vse razrede investitorjev — posameznike, korporirane ali ustanove.

Druge Zakladniške Vrednotice

katere nudi Victory Fund Committee, so Treasury Tax Savings Notes, Serija A in C in United States Savings Bonds, Serije F in G.

Pomnite, to je vaša dežela . . . vaša zadeva . . . vaša zmaga. Naj se bojujejo vaši dolarji.

ma, čeprav v zasedenih krajih to vrše brezobzirno.

Šestdeset hišnih lastnikov obdolženih navijanja najemniških cen

Kriminalne obtožbe kršenja zveznih najemniških regulacij so bile vložene proti 60 hišnim lastnikom v predelih vojne industrije, ko je OPA pričela s splošnim uvajanjem najemniških "stropnih cen." Devet obtoženih gospodarjev je v severnem predelu New Jersey.

Najvišja kazen za kršenje tozadevnih regulacij je plačanje globe v znesku \$5000, ali pa tno leto zapora.

V New Jersey je pred civilnim sodiščem OPA obtožila devet perutniških trgovcev na debelo, da so zvišali ceno perutnini preko določene regularne cene.

Vsak dolar, ki ga prihranite in investirate v vojnih bondih — pomaga dopolniti kvoto določeno za vašo državo.